

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	16

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	4
Tablo 5: BAP Projelerinden Alınan Taşınırlardan Projesi Sonuçlandığı Halde Yürütücüsü Üzerinde Kalan Taşınırlar	11

KISALTMALAR

EKAP	: Elektronik Kamu Alımları Platformu
BAPKOM	: Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu
BAP	: Bilimsel Araştırma Projeleri
STS	: Seviye Tespit Sınavı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İktisadi İşletme Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Hesaplarında Yer Almaması
2. Fiilen Kurum Envanterinden Çıkarılan Hurdaların Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı Kayıtlarından Düşülmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Taşınırların Proje Bitiminde Bilimsel Araştırma Projesi Yürütücüsü Üzerinde Kalması
2. Kesin Kabulü Yapılmamış Yapım/Onarım İşlerinin Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi 13 Şubat 1969 tarih ve 1099 Sayılı Yasa ile, Tıp Fakültesi ise 12 Nisan 1972 tarih ve 1578 Sayılı Kanunlarla sırasıyla Ankara ve Atatürk Üniversitelerine bağlı olarak 30.11.1973 tarihinde çıkan 1786 Sayılı Kanun ile birleştirilmesi sonucu kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Çukurova Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve

müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Çukurova Üniversitesi bünyesinde 19 fakülte, 17 adet yüksekokul, 1 Konservatuar ve 4 enstitü bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, ünvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Ünvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	548	145	693
Doçent	236	114	350
Dr. Öğretim Üyesi	278	142	420
Öğretim Görevlisi	403	108	511
Araştırma Görevlisi	639	276	915
TOPLAM	2.104	785	2.889

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel İdare Hizmetleri	795	758	1.553
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	1243	504	1.747
Teknik Hizmetleri Sınıfı	314	279	593
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri	14	11	25
Avukatlık Hizmetleri	7	1	8
Din Hizmetleri Sınıfı	0	1	1
Yardımcı Hizmetli	230	280	510
TOPLAM	2603	1834	4437

Üniversitede 2023 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 7700’dür. Ayrıca Üniversitede 28 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Çukurova Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2023 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır

Tablo 3:2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oran (%)
Personel Giderleri	2.042.944.332,19	2.024.986.621,72	99,00
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	289.133.311,92	283.294.107,68	97,00
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	252.271.459,67	213.949.140,85	84,00
Cari Transferler	217.934.595,25	215.154.720,35	98,00
Sermaye Giderleri	459.385.588,40	234.518.628,33	51,00
TOPLAM	3.261.669.287,43	2.971.903.218,93	91,00

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 2.285.529.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 976.140.287,43 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 3.261.669.287,43TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %91'i olan 2.971.903.218,93 TL kullanılmıştır.

2023 yıl sonu itibarıyla bütçe giderlerinin %91'i kullanılmıştır. Personel giderlerinde 2.042.944.332,19 TL ödeneğin 2.024.986.621,72 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 289.133.311,92 TL ödeneğin 283.294.107,68 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 252.271.459,67 TL ödeneğin 213.949.140,85TL'si, cari transferlerde 217.934.595,25 TL ödeneğin 215.154.720,35 TL'si, sermaye giderlerinde 459.385.588,40 TL ödeneğin 234.518.628,33 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2023 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Üniversite Öğrencilerinin Hareketliliği için Avrupa Topluluğu Eylem Programı Programı(**Erasmus**)/Mevlana Değişim Programı/Farabi Değişim Programı/Avrupa Birliği(**AB**) hibe işlemleri, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Projesi, Milli Savunma Bakanlığı Projesi, Gençlik Spor Bakanlığı projesi olmak üzere toplam 55.147.459,26 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2023 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4:2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	44.222.000,00	38.198.181,01	86,38
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.176.989.000,00	2.808.846.618,05	129,02
Diğer Gelirler	64.318.000,00	103.619.069,81	161,10
Sermaye Gelirleri	0	0	-
TOPLAM	2.285.529.000,00	2.950.663.868,87	129,10

2023 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 2.285.529.000,00 TL olup, Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 2.950.663.868,87 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 3.380.920.920,04 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 2.096.854,98 TL ve faaliyet gideri 3.059.322.019,30 TL olan Üniversite, 2023 yılını 319.502.045,76 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılı gelir toplamı 1.386.343.955,31 TL, gider toplamı 1.991.742.800,02 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 605.398.844,71 TL zarar ile tamamlanmıştır.

Sosyal Tesisin 2023 yılı gelir toplamı 10.693.412,47 TL, gider toplamı 9.210.390,82 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 1.483.021,65 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 17.07.2004 tarih ve 25525 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2004 7591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Teknokent AŞ’nin ortağıdır. Teknokent AŞ’nin kuruluş sermayesi 5.000.000,00 TL olup Üniversitenin %91 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde;

Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- * Birleştirilmiş veriler defteri,
- * Geçici ve kesin mizan,
- * Bilanço,
- * Faaliyet sonuçları tablosu,
- * Öz kaynak değişim tablosu,
- * Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- * İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmiştir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası ve hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan ve İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. Kurumsal Risk Strateji Belgesi hazırlanmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. Yetki devirleri mevzuata uygun yapılmış ve görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesine uyulmuştur. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolar doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İktisadi İşletme Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Hesaplarında Yer Almaması

Üniversitenin tamamına sahip olduğu İktisadi İşletmenin sermayesinin 2023 yılı bilançosunda, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159' uncu maddesi hükmüne göre; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararların, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Adana Çukurova Üniversitesi İktisadi İşletmesinin sermayesi 165.091,98 TL olup, gerekli düzeltme işlemi yapılarak söz konusu sermaye tutarının ilgili hesaba kaydı sağlanmalıdır. Denetim görüşüne esas teşkil eden 2023 yılına ait mali tablolarında, Üniversite İktisadi İşletmesinin sermayesinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmemesi nedeniyle 165.091,98 TL hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi tarafından 31.12.2021 tarihli 5. Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği gereği sosyal tesisler ve iktisadi işletmelere ait bilanço verileri KBS sistemine girildiğinden, ayrıca 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği ve ayrıca iktisadi işletmenin sermayesi için özel bütçeden herhangi bir ödenek verilmediği belirtilmişse de, Üniversitenin birimi niteliğinde olan sosyal tesislerin karları ile kurulan kendi gelir ve giderleri olan iktisadi işletmelerin Üniversitenin mali tablolarında takip edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Buna göre , anılan mevzuata uygun olarak iktisadi İşletmenin sermayesinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Fiilen Kurum Envanterinden Çıkarılan Hurdaların Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı Kayıtlarından Düşülmemesi

Yapılan incelemede, kırılma, bozulma veya eskime gibi nedenlerle kullanılamayacak veya tüketilemeyecek hale gelenler ile kullanılma olanağını yitiren maddi duran varlıkların Makine ve Kimya Endüstrisi Hurda İşletmesi Müdürlüğüne satılarak fiilen elden çıkarılmış olduğu, ancak söz konusu varlıkları muhasebe kayıtlarından düşülmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 215'inci maddesine göre; elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı stok ve varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların, bir taraftan kayıtlı değeri 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı'na, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu farkın 600 Gelirler Hesabı'na alacak, satış bedelinin 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarlarının 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'na, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumsuz farkın 630 Giderler Hesabı'na borç; diğer taraftan satış bedelinin 800 Bütçe Gelirleri Hesabı'na alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabı'na borç kaydedilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, fiilen elden çıkarılmış hurdaların muhasebe kayıtlarından düşülmesi gerektiği hâlde düşülmediği, bu nedenle 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı tutarının fiili durumu yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınırın Proje Bitiminde Bilimsel Araştırma Projesi Yürütücüsü Üzerinde Kalması

Üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projeleri sona erdikten sonra, proje kapsamında alınan taşınır haklarında Adana Çukurova Üniversitesi BAP (Bilimsel Araştırma Projesi) Komisyonu tarafından BAP Uygulama Yönergesi hükümlerine göre işlem tesis edilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesi gereğince İdare; taşınırın yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu olup malların edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerini mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapmakla yükümlüdür. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.

Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi'nde; projeler için BAP Koordinasyon Birimince sağlanan makine, teçhizat ve donanımların mülkiyetinin BAP Birimine ait olduğu, bu demirbaşların proje tamamlanıncaya kadar proje yürütücülerinin kontrol ve kullanımına verildiği; bunların korunmasından, bakım ve onarımından proje yürütücülerinin sorumlu oldukları, tamamlanan projelere ait özellik arz eden makine ve teçhizatın ihtiyaç duyan üniversite araştırmacılarının kullanımına açık olduğu, BAP Komisyonunun bu tür makine ve teçhizata ilgili olarak ortak bir alanda kullanıma sunma, başka projelerde kullanılmak üzere geri alma veya gerekli göreceği diğer tasarruflarda bulunma yetkisine haiz olduğu ifade edilmiştir.

Yönerge'nin yukarıda yer verilen hükmüne uyulmayarak; projeler kapsamında alınan demirbaş ve makine-teçhizat, projeler tamamlanmasına rağmen yürütücülerden teslim alınmamış, ihtiyacı olan birimlerin kullanımına açılmamış veya ortak kullanım alanlarına devir işlemleri yapılmamıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitte katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, projeler tamamlandıktan sonra örnekleri aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere proje yürütücüsü üzerinde bulunan tüm taşınırların BAP birimine teslim edilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Tablo 5:BAP Projelerinden Alınan Taşınırlardan Projesi Sonuçlandığı Halde Yürütücüsü Üzerinde Kalan Taşınırlar

PProje ID	Proje Adı	Demirbaş Adı	Bitiş Tarihi	Tutar (TL)
13403	Çamlık ve Yelkoma Dalyanlarının yüzey suyu ve bazı balık türlerinde mikroplastik kirliliğinin mevcut durumu	Işık Kaynağı	14.10.2023	6.844,00
13403	Çamlık ve Yelkoma Dalyanlarının yüzey suyu ve bazı balık türlerinde mikroplastik kirliliğinin mevcut durumu	Polietilen tekne ve tentesi 430 cm	14.10.2023	17.000,00
13403	Çamlık ve Yelkoma Dalyanlarının yüzey suyu ve bazı balık türlerinde mikroplastik kirliliğinin mevcut durumu	Jeneratör 2 KVa	14.10.2023	4515,86
13403	Çamlık ve Yelkoma Dalyanlarının yüzey suyu ve bazı balık türlerinde mikroplastik kirliliğinin mevcut durumu	Güç Kaynağı	14.10.2023	1095,04
13403	Çamlık ve Yelkoma Dalyanlarının yüzey suyu ve bazı balık türlerinde mikroplastik kirliliğinin mevcut durumu	Elektrikli taşınabilir soğuk muhafaza kabı	14.10.2023	4406,12
8871	Mantarhane iklimlendirme sisteminin araştırılması	mantarhane raf sistemi	26.10.2019	13.500,00

8871	Mantarhane iklimlendirme sisteminin araştırılması	2 oda için otomatik kontrollü mantarhane iklimlendirme sistemi	26.10.2019	30.680,00
15266	Farklı Örtü Materyali ve Malç Uygulamalarının 'Rubygem' Çilek Çeşidinde Verim, Meyve Kalite ile Eko-Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkileri	SHIMADZU-CTO-40S MODEL KOLON FIRINI	3.11.2023	15.222,00
15266	Farklı Örtü Materyali ve Malç Uygulamalarının 'Rubygem' Çilek Çeşidinde Verim, Meyve Kalite ile Eko-Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkileri	Monitör	3.11.2023	4.720,00
15266	Farklı Örtü Materyali ve Malç Uygulamalarının 'Rubygem' Çilek Çeşidinde Verim, Meyve Kalite ile Eko-Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkileri	IM5061D Solar Radyasyon Sensörü	3.11.2023	8.000,00
14630	Uluslararası Makarnalık Buğday Çekirdek Koleksiyonunun Bazı Agromorfolojik ve Dane Özellikleri Açısından Karakterizasyonu	Bilgisayar Alımı	17.05.2023	1.7697,05
13559	Akyatan Sulak Alanında Çok Değişkenli İstatistiksel Yöntemler İle Yer altı Su Kalitesi Değerlendirmesi	Mini Buzdolabı	10.11.2022	2.242,00
12708	Gemfibrozilin Genotoksik Etkisinin Sitogenetik Moleküler Genetik ve Moleküler Kenetlenme (Molecular Docking) Yöntemleri ile Karakterizasyonu	Kesintisiz Güç Kaynağı	9.01.2023	1.770,00
12708	Gemfibrozilin Genotoksik Etkisinin Sitogenetik Moleküler Genetik ve Moleküler Kenetlenme (Molecular Docking) Yöntemleri ile Karakterizasyonu	Bilgisayar	9.01.2023	8.496,00

BULGU 2: Kesin Kabulü Yapılmamış Yapım/Onarım İşlerinin Bulunması

Üniversite Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından geçici kabul işlemlerinin yapılmasından uzun süre geçmesine rağmen kesin kabulü yapılmayan yapım/onarım işlerinin olduğu tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Teminat süresi" başlıklı 42'nci maddesinde; geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasında geçecek sürenin teminat süresi olduğu, yapım işlerinde teminat süresinin, sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa on iki aydan az olamayacağı, ancak sözleşme kapsamında yapım işiyle birlikte ifası istenen montaj, işletmeye alma, eğitim, bakım-onarım, yedek parça gibi destek hizmetlerine ait teminat ve/veya garanti sürelerinin işlerin özelliğine göre arttırılabileceği veya eksiltilebileceği ifade edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Yapım işlerinde yüklenicilerin ve alt yüklenicilerin sorumluluğu" başlıklı 30'uncu maddesinde; yapım işlerinde yüklenici ve alt yüklenicilerin, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de onbeş yıl süreyle müteselsilen sorumlu olduğu, bu zarar ve ziyanın genel

hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirileceği belirtilmiştir.

Şartname'nin 44'üncü maddesinde; kesin kabul için belirlenen tarihte, yüklenicinin yazılı müracaatı üzerine, kesin kabul komisyonu oluşturularak geçici kabuldeki esas ve usullerle kesin kabul yapılacağı, Yüklenicinin belirlenen tarihte kesin kabul başvurusunda bulunmaması halinde idarece re'sen kesin kabul işlemlerine başlanabileceği ve Kesin kabul işlemleri Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliği hükümleri de dikkate alınarak aşağıdaki esaslara göre yürütüleceği ifade edilmiştir. Ayrıca aynı maddede kesin kabul komisyonu tarafından, teminat süresi içerisinde sürekli bakım niteliğindeki işlerin sözleşme uyarınca yapılıp yapılmadığı, işin fen ve sanat kurallarına uygun yapılmamasından kaynaklanabilecek herhangi bir bozukluğun veya geçici kabulden sonra ortaya çıkan bir kusurun olup olmadığının inceleneceği, kesin kabul sırasında kusur ve eksiklik tespit edilmesi halinde tespit edilen kusur ve eksikliklerin kabul yapılmasına engel olup olmama durumunda komisyon üyelerinin nasıl bir yol izlemesi gerektiği ayrıntılı olarak tarif edilmiştir.

Üniversite tarafından geçici kabul işlemleri 2012 yılında yapılmasına rağmen Yapım İşleri Genel Şartnamesi ve Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliği hükümlerine göre kesin kabul işlemleri gerçekleştirilmemiş olan yapım/onarım işleri bulunmaktadır.

Kesin kabul işlemlerinin zamanında yapılmaması durumunda, zaman içerisinde idarece inşaatta yapılacak değişiklikler, eklemeler ve kullanım sonucu oluşacak hasarlar, yüklenicinin kusurlarının gizlenmesine neden olabileceği gibi yükleniciden kaynaklı kusurların sağlıklı tespit edilememesine ve sağlıklı bir kesin kabul yapılamamasına sebep olabilecektir. Süreye bağlı kesin teminatların süresinin bitmesi sonrasında tespit edilecek kesin kabul eksikliklerinin idarece yüklenicinin nam ve hesabına yaptırılması ve tahsili zorlaşacaktır. Yüklenicinin ölümü, iflası vb. durumlarda kabulde tespit edilecek eksik ve kusurların giderilmesi imkansız hale gelebilecektir. Sürecin uzamasıyla kabul aşamasında tespit edilecek eksik ve kusurlarda sorumlu kamu görevlilerinin sorumluluğunun tespiti zor olacaktır. Ayrıca yapının idarece kullanılmaya başlanılmasından sonra ortaya çıkan kusur ve eksikliklerin, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle mi ortaya çıktığı, yoksa yapının idare tarafından kullanılma ve işletilmesinden mi kaynaklandığının tespiti zorlaşacaktır.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, yapım işi imalatlarının projesine, fen ve sanat kurallarına göre yapılıp yapılmadığının, teminat süresi içerisinde kesin kabule engel olabilecek kusur ve eksikliklerin ortaya çıkıp çıkmadığının tespiti ve müteselsilen sorumluluğun başlangıcının belirlenebilmesi adına geçici kabul işlemleri yapılan yapım/onarım işlerinin kesin kabul işlemlerinin de belirlenen tarihte yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	16
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	19
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	19
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	20
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	20
6.	DENETİM BULGULARI.....	20
7.	EKLER.....	44

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1:Tıp Faköltesi Hastanesinin Göç İdaresinden Alacağı (TL)	28
---	----

KISALTMALAR

KDV : Katma Değer Vergisi
SUT : Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Alacak Senetleri Hesabında Takip Edilen Tutarların Doğru Bilgiyi İçermemesi
2. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması
3. Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması
4. Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması
5. Tahsili Şüpheli Hale Gelen Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi
6. Tahsili Şüpheli Hale Gelen Diğer Alacakların Şüpheli Diğer Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi
7. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Kullanılmaması

B. Diğer Bulgular

1. İşletme Alacaklarından Bir Bölümünün Tahsil Edilememesi
2. Öğretim Üyelerinin ve Hastane Personelinin Mesai İçi, Mesai Dışı Katkısını Gösteren Otomasyon Sisteminde Ödemeye Konu Verilerin Doğru Girişini Etkileyecek Hususların Bulunması
3. Sağlık Uygulama Araştırma Merkezinde İlave Ücret Sınırının Aşılması
4. İmha Edilecek Stok ve Hurdaya Ayırma İşlemlerinde Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına Gerekli Kayıtların Yapılmaması
5. Kuruma Ait Bahçelerin Kiralanmasında Hatalı Uygulamaların Bulunması
6. Bireysel Emeklilik Sistemine Yapılan Ödemelerin Takibinin Yapılmaması
7. İşçilere Yıl İçerisinde Mevzuatta Öngörülen Süreyi Aşacak Şekilde Fazla Mesai Yaptırılması
8. Tıbbi Cihaz Hizmet Alımlarının Sağlık Uygulama Tebliğinde Belirlenen İşlem Puanlarının Üzerinde İhale Edilmesi

9. Parasal Limitler Dahilindeki Mal ve Hizmet Alımlarında %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

10. Tıp Fakóltesi Tarafından Elde Edilen Gelirlerden Döner Sermaye İşletmesine Bağlı Diğer Birimlere Borç Verilmesi

11. Kişilerden Alacaklar Hesabında Kayıtlı Tutarlar İçin Faiz Hesaplanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 15.07.1999 tarih ve 23756 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik ile 22.11.2021 tarih ve 31667 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği’nin “Faaliyet alanları” başlıklı 4’üncü maddesinde İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler aynen;

“(1) İşletme çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunur:

a) Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, danışmanlık, uygulama ve benzeri hizmetler yapmak; kongre, konferans, sempozyum, seminer, panel ve benzeri bilimsel etkinlikler düzenlemek; kurs, sertifika ve eğitim programları açmak; çevrimiçi ve çevrimdışı sınav hazırlama, uygulama ve değerlendirme hizmeti yapmak, hizmet içi eğitim düzenlemek.

b) Klinik, poliklinik, yoğun bakım, ameliyathane ve laboratuvarlarda insan ve hayvan üzerinde her çeşit muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, tedavi, bakım ve benzeri hizmetleri yapmak, bu amaçla yataklı, yataksız, sabit, geçici, gezici sağlık tesisleri ve uygulama eczanesi işletmek.

c) Tarım ve gıda faaliyetleri yürütmek, her türlü bitkisel ve hayvansal nitelikte ürünler ile su ürünleri üretmek ve bunları yarı ve tam işlenmiş mamul haline getirmek ve bu ürünleri pazarlamak, bu amaçla tesisler kurmak ve işletmek; bitkisel üretimde tohumluk, hayvansal üretimde damızlık, gıda sanayisinde mikroorganizma ıslahı yapmak, ürün geliştirmek; etolonaj, tarla ve bahçe bitkilerinin muayenesi ile gerektiğinde bunların tedavisi, plan, proje teknik tarım araçlarının deneyleri, prototip yapımı ve benzeri ile bunlara ilişkin raporları düzenlemek, tarımsal sorunlara çözüm getirecek uygulamaya yönelik araştırmalar yapmak.

ç) Laboratuvarlarda bitki, gıda ve her türlü madde ve malzeme üzerinde fiziksel, kimyasal, biyolojik, mikrobiyolojik, toksikoloji, çevre kirliliği, insan sağlığı ile ilgili analiz, ölçüm,

deney, test ve kalibrasyon ve benzeri hizmetleri yapmak; uçucu yağ, bitki ekstratları, spesifik kimyasallar ve benzeri üretim yapmak.

d) Tasarım, modelleme, denetim, basım, tekstil, mekanik deneyler, kalite kontrol hizmetleri ve her türlü mekanik, elektrik ve elektronik makine ve cihazlarla ilgili bakım-onarım, proje ve üretim işlerini ifa etmek ve bunlarla ilgili raporlar düzenlemek.

e) İç ve dış mekân düzenlemeleri; eser inceleme, çeviri ve redaksiyon faaliyetleri; güzel sanatlar, müzik ve sahne sanatları alanlarında eser ve araştırma çalışmaları, grafik tasarımı, afiş broşür, resim, heykel, seramik çalışmaları; sergi ve fuar düzenlemesi; senaryo, prodüksiyon, tiyatro, film, video, slayt, fotoğraf, tanıtım, reklam, ilan, röleve, restorasyon, radyo ve televizyon yayın faaliyetleri yapmak; müzikli oyunlar ve tiyatro oyunları yazılması, sahnelenmesi, bale ve tiyatro temsilleri ile konser ve resitaller düzenlenmesi ve benzeri hizmetleri yapmak.

f) Kitap ve basılı evrak çoğaltmak, basmak, cilt ve baskı işleri yapmak, bunların satışını yapmak; her türlü bakım ve onarım hizmeti yapmak.

g) Eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere planlama, programlama, projelendirme, prototip geliştirme, anket, analiz, ölçme, sentez, tahlil, deney, tasarım, test, tetkik, uygulama, harita, kontrol, deney raporları, ekspertiz, fizibilite etüdü, proses değerlendirmesi ve geliştirilmesi, model deneyleri, iş değerlendirmesi veya organizasyonu, bilgisayar teknolojisine dayalı yazılım ve donanım ve benzeri hizmetler yapmak.

ğ) Sportif alanda bireysel ve takım olarak performans değerlendirmesi, psikolojik danışmanlık, diyet analiz ve kontrolü, antrenman planlaması, sporcu sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik hizmetlerde bulunmak.

h) Beden eğitimi, spor ve antrenörlük alanında, seminer ve eğitim programları ve yarışmalar, eğitim semineri, antrenörlük programları düzenlemek ve organizasyon yapmak, bu amaçla ilgili spor tesislerini işletmek, turizm ve otelcilik ile ilgili eğitim programları düzenlemek ve bu amaçla ilgili tesisler işletmek.”

olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner Sermaye İşletmesi Rektörlüğe bağlı olarak; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık

Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 37'dir. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 3 idari memur ve 1 sürekli işçi hizmet vermektedir. İdari memurların kadrosu özel bütçede olup, diğerlerinin ise İşletmededir. Saymanlık Müdürlüğünde ise, Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü 1 saymanlık müdür yardımcısı ve 13 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2023 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır

Başlangıç bütçesinde 1.409.583.804,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 1.471.773.804,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2023 yılında 2.064.636.501,95 TL bütçe giderine karşılık 1.366.199.567,99 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2023 yılı gelir tablosuna göre 1.386.343.955,31 TL gelir elde edilmiş, 1.991.742.800,02 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 605.398.844,71 TL zararla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- * Birleştirilmiş veriler defteri
- * Geçici ve kesin mizan
- * Bilanço
- * Gelir tablosu
- * Envanter Defteri

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Alacak Senetleri Hesabında Takip Edilen Tutarların Doğru Bilgiyi İçermemesi

Üniversitenin Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi biriminin 121 Alacak Senetleri Hesabında yer alan tutarın hastane bilgi yönetim sisteminde takip edilen tutarlarla uyumlu olmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 57'nci maddesinde muhasebe kayıtlarının yardımcı hesap defterlerine sistemli bir şekilde dağıtılması gerektiği belirtilmiş, açılış kaydına esas tutarların, ilgili hesaplar için açılacak büyük defter ve yardımcı hesap defterlerine aktarıldıktan sonra yılı işlemlerinin kaydına başlanacağı ifade edilmiştir.

Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinde alacak kayıtları ve hastanenin sistemleri incelendiğinde; hastane tarafından verilen hizmetler dolayısı ile 2023 yılı sonu itibarıyla 121 Alacak Senetleri hesabında toplam 7.279.372,45 TL alacak kaydının olduğu ancak hastane bilgi yönetim sisteminde takip edilen tutarın ise 6.345.258.053,89 TL olarak yer aldığı tespit edilmiştir. Bu durumun, alacakların tahsilinde Saymanlık, Alacak Takip Birimi ve Hukuk Müşavirliği arasında koordinenin olmamasından ve tahsil edilen alacakların muhasebe sistemi ile hastane bilgi yönetim sistemi kayıtlarından çıkarılmamasından kaynaklandığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla bahsedilen hesapla ilgili olarak mali tablolarda doğru veriye ulaşılması mümkün olmamıştır.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespiti katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, 121 Alacaklar Senetleri Hesabında takip edilen tutarların doğru bilgiyi vermesi için Hukuk Müşavirliği, Alacak Takip Birimi ve Saymanlık arasında koordinenin sağlanarak alacak takip dosyaları oluşturulmak suretiyle alacakların takibinin sağlanması ve tahsil edilmiş tutarların doğru şekilde muhasebe kayıtlarından ve hastane sisteminden çıkarılması gerekmektedir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılması

Üniversitenin Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinin bazı birimlerinde istihdam

edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Yönetmeliği'nde, ilgili mevzuatı gereğince hesaplanarak ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir. İlgili Yönetmelik'in 355'inci maddesinde faaliyet döneminden sonraki yıllarda ödenecek kıdem tazminatları için ayrılan karşılıkların 472 hesaba alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının ise dönem sonunda bu hesaba borç, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Devlet Muhasebesinde karşılık ayırma işlemlerine ilişkin standartları belirleyen 19 No.lu Devlet Muhasebe Standardının 63'üncü maddesinde ise karşılıkların, o anda mevcut en iyi tahmini yansıtmak üzere raporlama tarihinde gözden geçirileceği ve düzeltileceği ifade edilmiştir.

Mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, Döner Sermaye İşletmesinde işçi statüsünde istihdam edilen personel için ihtiyatlılık ve dönemsellik kavramları gereği 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılması suretiyle karşılık ayrılması, karşılığında 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının kullanılması ve faaliyet dönemi içerisinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Buna göre, işçi statüsünde istihdam edilen personel için faaliyet döneminden sonraki yıllarda ödenecek kıdem tazminatı karşılığı ayrılmaması nedeniyle, işletmenin mali tablolarında 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarı kadar noksanlık olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususa ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, söz konusu tespit kurum tarafından 12.03.2024 tarih ve 1897 sayılı ödeme emri belgesi ile düzeltilmiştir.

BULGU 3: Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinin mali tablolarında maddi duran varlıklar bulunduğu halde bu varlıklar için amortisman ve tükenme payı

ayrılmadığı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gelir tablosu ilkeleri" başlıklı 35'inci maddesinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun amortisman ve tükenme payı ayrılacağı hükmolunmuştur.

2023 yılına ait Tıp Fakültesi Hastanesi Kesin Mizanının incelenmesinde, 255 Demirbaşlar Hesabında 69.176.004,80 TL kayıt bulunmasına rağmen 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının çalıştırılmadığı tespit edilmiştir.

257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının çalıştırılmaması, mali tabloların gerçek durumu yansıtmasını engellemektedir.

Kamu İdaresi tarafından 25 hesap grubunda kayıtlı maddi duran varlıklar için Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği oranlar üzerinden amortisman ve tükenme payı ayrılarak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmek suretiyle giderleştirileceği bilgisi verilmiştir.

Buna göre, anılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde 25 hesap grubunda kayıtlı maddi duran varlıklar için Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği oranlar üzerinden amortisman ve tükenme payı ayrılması ve bunun 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmek suretiyle giderleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinin mali tablolarında 4.562.760,80 TL tutarında maddi olmayan duran varlıklar bulunduğu halde bu varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmadığı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın kullanılmadığı görülmüştür.

01.05.2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın Niteliği" başlıklı 222'nci maddesinde," haklar Hesabının, bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların" izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Diğer yandan, ilgili varlıklar için ayrılacak amortisman oranları amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 47 Sıra No'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile belirlenmiş olup ilgili Tebliğ'in 6'ncı maddesinde, maddi olmayan duran varlıklar için

amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, maddi olmayan duran varlıkların değeri ne olursa olsun ilgili varlık hesaplarına kaydedilmekle beraber dönem sonunda %100 amortismanına tabi tutularak 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmesi, diğer bir ifadeyle, 260 Haklar Hesabındaki tutarların, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından maddi olmayan duran varlıkların değeri ne olursa olsun ilgili varlık hesaplarına kaydedilmekle beraber dönem sonunda %100 amortismanına tabi tutulacak, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilerek, 260 Haklar Hesabındaki tutarların tamamı hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edileceği bilgisi verilmiştir.

Buna göre, 260 Haklar Hesabındaki tutarların, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Tahsili Şüpheli Hale Gelen Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi

İşletmenin hukuk müşavirliğine bildirilen icra safhasında alacakları bulunmasına karşın 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı ile 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesaplarının kullanılmadığı anlaşılmıştır.

Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı'nın, işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların izlenmesi için kullanılacağı, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde ifade edilmektedir.

İşletmenin mali tablolarında yer alan ve yıllar itibarıyla aktarılan şüpheli alacağın detayı hakkında sağlıklı bilgiye ulaşılamamaktadır. İlgili tutarın detayının ortaya konulabilmesi için geçmişe dönük muhasebe işlem fişleri ve eki evrakların incelenmesi, yapılan çalışma sonrasında Kurum alacağı tespit edilen tutarların tahsiline yönelik işlemlerin ivedilikle yapılması gerekmektedir.

Ticari alacaklar hesap grubunda tahsilatı yapılmadan devreden alacakların zamanaşımına uğraması nedeniyle kişi sorumluluğunun doğacağı anılan Yönetmelik'te belirtilmektedir. Bu nedenle, Hukuk Müşavirliği ile ortak, geçmiş dönemi içeren, kapsamlı bir

çalışma yapılarak "120 Alıcılar" ve "121 Alacak Senetleri" Hesaplarında yıllar itibarıyla devreden alacakların detaylarının tespit edilip, tahsilatında problem olan alacaklara ilişkin hukuki süreçlerin başlatılması, bu alacakların da 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına aktarılması ve karşılık ayrılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespiti katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, hukuki süreç sonunda mahkeme kararıyla tahsilatı imkânsız hale gelen ticari alacakların da doğru muhasebe işlemleri ile kayıtlardan düşülmesi ve tahsilatın imkânsız hale gelmesinde personelin sorumluluğu varsa ilgili tutarın kişi borcuna alınmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Tahsili Şüpheli Hale Gelen Diğer Alacakların Şüpheli Diğer Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi

İşletmenin hukuk müşavirliğine bildirilen icra safhasında alacakları bulunmasına karşın 138 Şüpheli Diğer Alacaklar Hesabı ile 139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı Hesaplarının kullanılmadığı anlaşılmıştır.

Şüpheli Diğer Alacaklar Hesabı'nın, işletmelerin ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi birkaç defa uzatılmış veya yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış diğer alacakların izlenmesi için kullanılacağı, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde ifade edilmektedir.

Ayrıca, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde "hesabın işleyişi" başlıklı maddesinde; tahsili şüpheli hâle gelen diğer alacaklar bu hesaba borç, ilgisine göre 135 Personelden Alacaklar Hesabına veya 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabına alacak; şüpheli diğer alacaklardan nakden veya hesaben yapılan tahsilatlar bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç; karşılık ayrılmamış şüpheli diğer alacaklardan tahsili imkânsız hâle gelenler bir taraftan bu hesaba alacak, 659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hesabına borç; diğer taraftan alacağın tahsil edilememesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak; karşılık ayrılmış şüpheli alacaklardan tahsili imkânsız hâle gelenler bir taraftan bu hesaba alacak, 139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı Hesabına borç; diğer taraftan alacağın tahsil edilememesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak; şüpheli olma niteliği ortadan kalkan diğer alacaklar

bu hesaba alacak, ilgisine göre 135 Personelden Alacaklar Hesabına veya 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Ancak, Üniversitenin Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Birimde Personelden Alacaklar Hesabında takip edilen alacakların bazılarının hukuki süreci başlatıldığı halde, Şüpheli Diğer Alacaklar Hesabına devredilmeyecek bu tutarlar için karşılık ayrılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, Yönetmelikte belirtildiği gibi; hukuki süreçleri başlatılan Diğer Alacakların da 139 Şüpheli Diğer Alacaklar Hesabına aktarılması ve karşılık ayrılması gerekmektedir. Hukuki süreç sonunda mahkeme kararıyla tahsilatı imkânsız hale gelen ticari alacakların da doğru muhasebe işlemleri ile kayıtlardan düşülmesi ve tahsilatın imkânsız hale gelmesinde personelin sorumluluğu varsa ilgili tutarın kişi borcuna alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Kullanılmaması

Üniversitenin Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından yapılan 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesi gereken harcamaların doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 216’ncı maddesinde; yapılmakta olan yatırımlar hesabının, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılacağı; ayrıca, “Hesabın işleyişi” başlıklı 217’nci maddesinde ise, Yatırım projelerine yapılan harcamaların bu hesaba, yapılan ödeme şekline göre ise ilgili hesaplara alacak kaydedileceği; tamamlanan yatırım projeleri maliyet bedelleri ile bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yönetmelik hükümlerine göre, maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici

kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından Onkoloji Binası Yeni Mutfak Bölümü Gider Yapılması İş ve Yeni Onkoloji Binası Atelye Tadilatı İş gibi ve benzeri maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenmediği anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde, malzeme, işçilik ve genel giderler, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar, yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilmesinin sağlanacağı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ,malzeme , işçilik ve genel giderlerin ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşletme Alacaklarından Bir Bölümünün Tahsil Edilememesi

Üniversitenin Tıp Fakültesi Hastanesinin Göç İdaresi İl Müdürlüklerinden 180.080,60 TL tutarındaki alacağının tahsil edilmediği görülmüştür.

4/4/2013 tarih ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 91' inci maddesine dayanılarak hazırlanan ve 22/10/2014 tarih ve 29153 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Geçici Koruma Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ,Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı Arasında Götürü Bedel Üzerinden Sağlık Hizmeti Alım Protokolü kapsamında; geçici koruma kapsamındaki yabancılara, Bakanlık tarafından belirlenecek esaslar dahilinde üniversite ve özel sağlık hizmet sunucularındaki sağlık hizmetleri , Sağlık Uygulama Tebliğine göre götürü bedel üzerinden verilecektir. Üniversitelerde, geçici koruma kapsamındaki yabancılara verilen sağlık hizmetleri bedelleri bu protokol kapsamında Göç İdaresi Genel İl Müdürlükleri tarafından karşılanacaktır.

Söz konusu protokol kapsamında, yabancılara sağlanan sağlık hizmetleri karşılığında

Üniversite Hastanesinin aşağıda yer alan tabloda gösterildiği üzere Göç İdaresi İl Müdürlüklerinden 2023 yılı sonu itibarıyla 180.080,60 TL tahsil edilmeyen alacağının bulunduğu ve 2015 yılı öncesi alacak tutarları hariç herhangi bir alacak takibine gidilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, tahsilat için işlemlere başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, Üniversite hastanesi tarafından söz konusu alacaklara ilişkin takiplerin yapılarak tahsilatının sağlanması gerekmektedir.

Tablo 1:Tıp Fakültesi Hastanesinin Göç İdaresinden Alacağı (TL)

YIL	GÖÇ İDARESİ İL MÜDÜRLÜKLERİ
2015	6.268,48
2016	4.718,05
2017	1.931,29
2018	2.914,32
2019	10.283,58
2020	15.218,05
2021	32.399,31
2022	81.531,50
2023	24.816,02
TOPLAM	180.080,60

BULGU 2: Öğretim Üyelerinin ve Hastane Personelinin Mesai İçi, Mesai Dışı Katkısını Gösteren Otomasyon Sisteminde Ödemeye Konu Verilerin Doğru Girişini Etkileyecek Hususların Bulunması

Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi işlemlerinin incelenmesinde döner sermaye gelirlerinin elde edilmesinde öğretim üyelerinin ve hastane personelinin mesai dışı katkısını tespit eden otomasyon sisteminde ödemeye esas teşkil eden verilerin doğruluğunu etkileyecek hususlar tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında mesai dışı gelir, ilgili mevzuatı uyarınca tespit edilen çalışma saatleri dışında ve hafta sonu ve resmi tatillerde elde edilen geliri ifade etmektedir. Bu nedenle, döner sermaye gelirlerinin hesaplanmasında ve bu gelirlerden yapılacak ödemelerin belirlenmesinde verilen hizmetin mesai içinde ya da mesai

dışında olması büyük önem arz etmektedir.

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi Döner Sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemenin dağıtılmasında; gelir getirici katkısı olan personelin yapmış oldukları işlemlerin mesai içinde ya da dışında yapılmasının tespiti için vezne tahsilat kayıtları, hastane otomasyonu gibi çeşitli sistemler kullanılmaktadır.

Ancak, örneklem yoluyla seçilen öğretim görevlilerinin mesai saatleri içerisinde yapmış oldukları muayenelerin gelirlerinin, mesai dışı gelir getirici işlem kayıtları arasında olduğu tespit edilmiştir. Bir başka ifade ile döner sermayedeki yazılımın ve diğer kontrollerin personelin mesai saatleri içerisinde mesai dışı işlem yapmasını engelleyemediği görülmektedir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, ödemelerin doğruluğu açısından döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde mesai içi hizmetlerden elde edilen gelirlerin mesai içi gelir, mesai dışı hizmetlerden elde edilen gelirin mesai dışı gelirler olarak sağlıklı biçimde hesaplanması, otomasyon sisteminin veri güvenliğini sağlayacak şekilde yürütülmesi, hastane yönetimi tarafından ödemeye esas unsurlara dair gerekli kontrollerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Sağlık Uygulama Araştırma Merkezinde İlave Ücret Sınırının Aşılması

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde yapılan muayene sonrasında eklenmesi gereken tetkiklerin paket fiyat olarak belirlenerek uygulanması sonucu hastalardan tahsil edilen özel muayene bedellerinin Sağlık Uygulama Tebliği(SUT) ile belirlenen tutarı aştığı görülmüştür.

İlave ücret 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 73'üncü maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenmiştir.

Bu madde hükmüne göre, kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları dışındaki vakıf üniversiteleri dahil sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularınca, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen sağlık hizmetleri bedeline ek olarak ilave ücret alınabilmektedir. Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerden sağlık hizmeti sunucularının giderleri ve ürettikleri sağlık hizmetlerinin maliyetleri, yapılan sübvansiyonlar dikkate alınarak sağlık hizmetleri bedelinin iki katına kadar alınabilecek ilave ücretin tavanını belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

2023 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin İlave Ücret başlıklı 1.9 maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tedavi olan kişilerden kurumca belirlenen oranı geçmemek üzere ilave ücret alınabileceği, (b) bendinde ise, yükseköğretim kurumlarına ait sağlık hizmeti sunucularında öğretim üyeleri tarafından mesai saatleri dışında bizzat verilen sağlık hizmetleri için bir defada asgari ücretin iki katını geçmemek üzere, kurumca belirlenmiş sağlık hizmetleri bedelinin poliklinik muayenelerinde en fazla iki katı, diğer hizmetlerde en fazla bir katı kadar ilave ücret alınabilir hükümlerine yer verilmiştir.

Yapılan incelemede, yükseköğretim kurumlarına ait sağlık hizmeti sunucularında öğretim üyeleri tarafından mesai saatleri dışında bizzat verilen sağlık hizmetleri için poliklinik muayenelerinde en fazla iki katı, diğer hizmetlerde en fazla bir katı kadar ilave ücret alınabilir. Hastanın muayene bulguları doğrultusunda istenebilecek belli tetkik ve testlerin de muayene ücreti ile birlikte paket olarak sistemde tahakkuk ettiği, böylece, istenen tetkik ve testlerin hizmet kodlarına ilişkin SUT fiyatlarının da muayene ücretine eklendiği ve bu tutarlar kadar ilave ücret alındığı, böylelikle hastadan muayene ücreti adı altında SUT fiyatları üzerinde ilave ücretler tahsil edildiği anlaşılmıştır.. Örneğin, nöroloji anabilim dalında, muayene ücreti 336,00 lira olmasına rağmen ,doktorun ayrıca istem yapmasına gerek kalmadan nöroloji vaka ücreti,adale testi,denge testi duyu algı, motor testi el beceri testi ,postur analizi test ve tekik ücretlerinin ilave edilmesi ile muayene ücreti 577,00 liraya yükselmiştir. Buna benzer ilave ücrete ilişkin paket fiyatlandırmalarının, Kulak Burun Boğaz, Psikiyatri, Çocuk Enfeksiyon, Çocuk Nöroloji, Fizik Tıp ve Rehabilitasyon, Beyin ve Sinir Cerrahi, Ortopedi, Dahiliye Romotoloji ana bilim dallarında da uygulandığı görülmüştür. Hastaya özgü ve muayene sırasında doktorun istemi ile alınması gereken hizmetlerin SUT karşılıklarının her muayenede uygulandığını baştan kabul ederek ilave ücretin yükseltilmiş olması yürürlükteki mevzuat uyarınca uygun değildir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre,, hastanenin ilave muayene ücreti belirleme yetkisi bulunmadığından, Yönetim Kurulu Kararı ile Sağlık Uygulama Tebliği ile belirlenen parasal sınırların aşılmasında, istem yapılmadan hizmet kodlarına ilişkin SUT fiyatlarının muayenenin mütemmim cüzü şeklinde muayene öncesi tahakkuk ettirilerek herhangi bir ilave yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 4: İmha Edilecek Stok ve Hurdaya Ayırma İşlemlerinde Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına Gerekli Kayıtların Yapılmaması

Son kullanma tarihleri geçmiş stokların hurdaya ayırma işlemlerinde 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına gerekli kayıtların yapılmadığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 294 Elden çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı “Hesabın niteliği” başlıklı 249’uncu maddesinde; elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının, çeşitli nedenlerle işletmede kullanılma ve satış olanaklarını yitiren stoklar ile maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı, hesabın işleyişine ilişkin 250’inci maddesinde ise; işletmede kullanılma niteliğini kaybeden ilk madde ve malzemelerle fiziki nedenlerle bozulduğu için işletmenin müşterilerine sunamayacağı mamul ve ticari mallar ile kullanımdan kaldırılan maddi duran varlıklar tasfiye edilinceye kadar bu hesaba borç, ilgili stok ve maddi duran hesaplarına alacak, birikmiş amortismanları da 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına borç, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği, hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik hükümlerinden de anlaşılabacağı üzere, son kullanma tarihi geçmiş stoklar ve kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların hurdaya ayırma işlemlerinde, kullanılma olanağını yitiren stok ve maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç, ilgili stok ve maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının da 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına borç, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, elden çıkarılacak stokların hurdaya ayırma işlemlerinde ilgili varlıkların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Kuruma Ait Bahçelerin Kiralanmasında Hatalı Uygulamaların Bulunması**A) İhaleye Çıkmadan Bahçe Kiralamasının Yapılması**

Üniversitenin mülkiyetinde olan ve üzerinde meyve, sebze bulunan bahçelerin kullanım

hakkı devredildiği halde üzerindeki ürünlerin satışı gibi değerlendirilerek ihale edilmeksizin satış protokolü ile işlem yapıldığı anlaşılmıştır.

04.08.1984 tarihli ve 18479 nolu Resmi Gazetede yayımlanan Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmelik'in 29'uncu maddesinde ihale usulleri belirtilmiş olup, alım ,satım, hizmet kiraya verme işlerinin bu ihale usullerine göre yapılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 63'üncü maddesinde ise "Kuruluşların ürettikleri mal ve hizmetlerin satışında bu Yönetmelik'in 29 uncu maddesindeki ihale usullerinin uygulanması mecburi değildir." hükmü yer almaktadır.

“Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Turunçgil,Nar ,Avakado,Pikan ve Elma Bahçeleri Ürün Satış İşİ” ne ilişkin Satış Protokolünde; protokol konusu işin sadece üniversite tarafından üretilen mal ve hizmet satışı olmaması, bahçelerin bakım,onarım ve işletme giderlerine ilişkin hükümlerin de yer alması ve ayrıca protokolün 3 yıllık süreyi kapsaması nedeniyle söz konusu işin Yönetmeliğin 63'üncü maddesinde yer alan mal ve hizmet satışı olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Protokol hükümlerine göre yapılan iş bir kiralama işlemidir. Taşınmaz niteliğindeki bahçelerin kiralanmasının ise ihale ile yapılması gerekmektedir.

Bahsedilen Yönetmelik'in "Hüküm bulunmayan haller” başlıklı 70'inci maddesinde; Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan durumlarda 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile bu Kanuna göre çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı belirtilmekte ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 36'ncı maddesinde ise; "Bu Kanunun 1' inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır "denilmektedir.

Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmelik' hükümleri ile 2886 sayılı Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesi hükmünde yer alan kapalı teklif usulünün “esas” usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dâhilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; Üniversitenin mülkiyetindeki bahçelerin kiraya verilmesinde, ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması amacıyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda esas usul olan “kapalı teklif usulü” ile ihaleye çıkılması gerektiği değerlendirilmektedir.

B) Tahmin Edilen Bedelin Tespitine İlişkin Dayanaklarının Eklenmemesi

Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinin İdarenin mülkiyetinde bulunan bahçenin kiralanması işinde , tahmin edilen bedelin hesaplanmasına teşkil eden dayanakların gösterilmediği tespit edilmiştir.

04.08.1984 tarihli ve 18479 nolu Resmi Gazetede yayımlanan Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği'nin "Tahmin Edilen Bedelin Tesbiti" başlıklı 7'nci maddesinde; tahmin edilen bedelin hesabında kullanılacak fiyatların , işin özelliğine göre belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulacağı , tahmin edilen bedelin, dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterileceği ve asıl evrak arasında saklanacağı ve gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirileceği belirtilmiştir.

Bu hükümlere göre, İşletme, Ürün/Hasılat Kiralamasına ilişkin tahmin edilen bedeli dayanakları ile birlikte bir hesap tutanağında göstererek asıl evrak arasında saklanması gerekmektedir.

Buna göre , söz konusu ürün kiralamasına ilişkin işlerde tahmin edilen bedel tespitinin dayanaklarının gösterilmesi gerekmekte olup, aksine hareket edilmesi sonucu mevzuat gerekliliği yerine getirilmemiştir.

C) Üst Yöneticiden İzin Alınmadan Kredili Satış Yapılması

Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından üniversite mülkiyetinde bulunan bahçe kiralama işinde; Kuruluşun bağlı bulunduğu idarenin birinci derecedeki ita amirince izin verilecek mal ve hizmetler için üst yöneticiden izin alınmadan kredili satış yapıldığı görülmüştür.

Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliğinin "Kuruluşlarca Üretilen Mal ve Hizmetlerin Satış İşlemleri Usul ve Bedel Tespiti" kısmının 63'üncü maddesinde;

"Kuruluşların ürettikleri mal ve hizmetlerin satışında bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesindeki ihale usullerinin uygulanması mecburi değildir.

Üretilen mal ve hizmetler maliyet bedelinin altında olmamak kaydıyla kuruluşlar tarafından tespit edilecek bedelle ticari usullere göre satılır.

Sipariş alınarak yapılacak mal ve hizmet satışında sipariş bedelinin en az % 10'u peşin, geri kalanı işin tesliminde alınır.

Kuruluşun bağlı bulunduğu idarenin birinci derecedeki ita amirince izin verilecek mal ve hizmetler için kredili satış yapılması mümkündür. Bu takdirde, siparişe birlikte işin bedelinin % 10'u peşin alınır, mal veya hizmetin tesliminde işin bedelinin % 25'i ödenmiş olmak kaydıyla kalan bedel 12 ayı geçmemek üzere eşit miktarlarda taksitide bağlanabilir.”

hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat uyarınca; Üniversite Döner Sermaye İşletmesinin kredili mal ve hizmet satışları için üst yöneticiden izin almak zorunluluğu bulunmakta iken bahçe bakımı dahil olmak üzere bahçe üzerinde bulunan ürünler ile üniversite mülkiyetinde bulunan meyve ve zeytin ağaçlarının üst yöneticiden izin alınmadan üç yıllık sözleşme ile kredili satışının yapılması suretiyle mevzuata aykırı hareket edilmiştir.

D) İhale İle Yaptırılması Gereken İşlerin Yüklenicilerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Zamanında Bildirilmemesi

Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre hazırlanan “Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği”nin 29'uncu maddesi uyarınca ihale edilmesi ve buna göre sözleşmesi imzalanması gereken işler için gerekli olan bilgiler mevzuatta belirtilen süre içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına zamanında bildirilmemiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun “Prim ve idari para cezası borçlarının hakedişlerden mahsubu, ödenmesi ve ilişiksizlik belgesinin aranması” başlıklı 90'ıncı maddesinin birinci fıkrasında; “*Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.*” denilmektedir.

Aynı Kanun'un “Kurumca verilecek idari para cezaları” başlıklı 102'nci maddesinin (g) bendinde; 90'ıncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere, aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

İşletmenin, ihale suretiyle yaptırdığı işleri üstlenenleri, bunların adreslerini, sözleşmenin imzalanma tarihini ve sözleşmeye göre işe başlama tarihini, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirmemesi veya sözleşmenin imzalandığı tarihi takip eden 15 günlük

süre geçirildikten sonra bildirmesi halinde, Kanun'un ilgili maddesi uyarınca, 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş olan aylık asgari ücret tutarında idari para cezası ile karşı karşıya kalacağı açıktır.

Buna göre, Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmelik hükümlerine göre ihale edilmesi gereken bahçe üstündeki ürünlerin satışının, Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmelik'in 29'uncu maddesi kapsamında ihale ile yapılması gereken iş olduğundan, İdarenin ihale suretiyle yaptırılan işleri üstlenenleri Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına mevzuatta belirtilen 15 günlük süre içerisinde bildirmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Döner Sermaye İşletmesi tarafından Devlet İhale Kanunu mevzuatına göre yapılan her türlü satış işlerinden dolayı bu işleri yapan işveren tarafından gerekli bildirimlerin yapılıp yapılmadığı hususunda Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca değerlendirme yapılabilmesi ve kurumun idari para cezası ile muhatap olmaması için bildirim yükümlülüğünü zamanında yerine getirmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, idarenin özellikle yüksek işçi maaş yükü nedeniyle bahçelere düzenli olarak bakabilecek ekonomik gücü olmamasından dolayı hem üretim hem de araştırma ve uygulama yaptığı meyve bahçelerini bakamaz duruma gelindiği, bu şekildeki satışta don, dolu, kuraklık, yüksek sıcaklık, pazarda arz-talep dengesinin bozuk olması gibi tüm risklerin alıcıya ait olduğunu dolayısıyla bu riskler nedeniyle oluşan zararların maliyetine katlanılmadığı gibi nedenlerle bu yöntemle meyve satışı şeklinde "bahçe bakımlı satış" yaparak, sahip olduğu bahçelere hiçbir gider yapmadan gelir elde etme yoluna gidildiğini ,yaklaşık 10-12 yıldır bir yıllık, 2 yıllık veya 3 yıllık olarak meyve bahçelerini bakımlı (kabala) olarak tahmini verim üzerinden satış yapmak zorunda kalındığını, ancak ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması amacıyla 2024 yılı bakımlı ürün satış protokollerinin iptal edildiğini ve bulguda yer alan diğer tespitlere katıldığını ve tespitler doğrultusunda uygulama yapılacağı belirtilmiştir.

Buna göre, Ziraat Fakültesi tarafından ihale edilen bahçe üstündeki ürünlerin satışının, Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmelik'in 29'uncu maddesi kapsamında yapılması, tahmin edilen bedelin tespitine ilişkin dayanaklarının gösterilmesi, kredili satışlarda üst yöneticiden izin alınması ve ihale suretiyle yaptırılan işleri üstlenenlerin zamanında Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Bireysel Emeklilik Sistemine Yapılan Ödemelerin Takibinin Yapılmaması

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü birimleri tarafından, bireysel emeklilik sistemine dahil olan işçilerin gönderilen katkı paylarının emeklilik şirketinden geri dönmesi sebebiyle ilgili tutarların emanet hesaplarında beklediği görülmüştür.

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu’nun “Çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesi” başlıklı ek 2’nci maddesinin ikinci fıkrasında; çalışan katkı payının, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu çerçevesinde belirlenen prime esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutar olduğu, bu tutarın, en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu hükümleri uyarınca işveren tarafından şirkete aktarılacağı, işverenin katkı payını zamanında şirkete aktarmaması veya geç aktarması durumunda çalışanın varsa birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelik’in “Çalışan katkı payı ve katkı payının işveren tarafından şirkete aktarılması” başlıklı 22/f maddesinin altıncı fıkrasında; katkı payının, belirlenen ücret ödeme gününü takip eden iş günü, banka aracılığıyla emeklilik şirketince bildirilen tek bir hesaba aktarılacağı, aynı maddenin dokuzuncu fıkrasında; işveren kaynaklı hatalar nedeniyle ortaya çıkan çalışan zararlarının giderilmesi ve her türlü masrafın karşılanmasının işverenin sorumluluğunda olduğu belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü tarafından 18.04.2019 tarihinde yayınlanan Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Genelge’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2019/3 No’lu Genelge’nin “Katkı payına ilişkin işverenin sorumlulukları” başlıklı 3’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında; işverenin, katkı payına ilişkin her türlü iş ve işlemin hatasız şekilde yürütülmesini teminen gerekli tedbirleri almakla yükümlü olduğu, işverenden kaynaklanan hatalar nedeniyle ortaya çıkan çalışan zararının giderilmesi ve ödenmemiş, geç veya eksik ödenmiş katkı paylarına ilişkin her türlü masrafın karşılanmasının işverenin sorumluluğunda olduğu, işverenin, ödemediği, geç ödediği veya eksik ödediği katkı paylarına ilişkin gerekli düzeltmeleri ivedilikle yapmak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; sistemin işleyişi kapsamında, işverenler tarafından yerine getirilecek en önemli yükümlülüklerden birinin, çalışan tarafından sisteme ödenecek katkı paylarının çalışanın ücretinden kesilerek emeklilik şirketine aktarılması olduğu,

işverenin, katkı payını zamanında emeklilik şirketine aktarmaması veya geç aktarması halinde çalışanın birikiminde oluşabilecek parasal kaybı telafi etmek zorunda olduğu belirtilmiştir.

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bünyesindeki birimlerde çalışan işçilerin ücret ödeme günü her ayın ortası olarak belirlenmiş olmasına rağmen, işçilerin prime esas kazançlarının belli bir oranına karşılık gelen ve ele geçecek aylıklarından kesilip emeklilik şirketine gönderilen tutarların hesaplara geri geldiği Döner Sermaye hesaplarında bekletildiği anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Buna göre, bireysel emeklilik sistemine yapılan ödemelerin denetim yılı içerisinde zamanında yapılmamasından dolayı açıklanan nedenlerle, işveren olarak Döner Sermaye İşletmelerinin, ilgililerin aylıklarından bireysel emeklilik katkı payı olarak kestiği tutarların parasal kayba uğramaması, çalışanların herhangi bir zarara uğramaması ve İşletmelerin katkı payı tutarlarını emeklilik şirketine geç aktarmaktan dolayı bütçesinden karşılaması gereken bir masrafla karşılaşmaması açısından üzerine düşen sorumluluğu zamanında yerine getirmesi gerekmektedir.

BULGU 7: İşçilere Yıl İçerisinde Mevzuatta Öngörülen Süreyi Aşacak Şekilde Fazla Mesai Yaptırılması

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan işçilere 2023 yılı içerisinde ikiyüzyetmiş saati geçen sürelerde fazla çalışma yaptırıldığı tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinde bir işçi için fazla çalışma süresinin toplamının bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamayacağı belirtilerek fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışmaların ne şekilde uygulanacağı hususunun çıkarılacak yönetmelikte gösterileceği ifade edilmiştir.

Bu madde hükmüne istinaden çıkarılan İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği'nin "Fazla Çalışmada Sınır" başlıklı 5'inci maddesinde ise Kanun'daki düzenlemeye paralel şekilde fazla çalışma süresi toplamının bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamayacağı, bu süre sınırının işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkin olacağı belirtilmiştir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, bundan sonra 270 saatlik sınırın

aşılmaması yönünde hareket edileceği bilgisi verilmiştir.

Buna göre, söz konusu düzenlemeler uyarınca İşletme bünyesindeki işçilere bir yılda ikiyüzyetmişsaatten fazla çalışma yaptırılmaması gerekmektedir.

BULGU 8: Tıbbi Cihaz Hizmet Alımlarının Sağlık Uygulama Tebliğinde Belirlenen İşlem Puanlarının Üzerinde İhale Edilmesi

Tıbbi cihaz hizmet alımı kapsamında Dış Laboratuvar Hizmet Alımı İşi ile Genetik Tetkik Hizmet Alımı İşinde puan usulü teklif alındığı ve Sağlık Uygulama Tebliğinde (SUT) belirlenen katsayının üzerinde teklif veren firmalar ile sözleşme yapıldığı görülmüştür.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 352'nci maddesinde sağlık hizmetlerinde kullanılan ilaçlar ve tıbbî cihazların güvenli ve kaliteli bir şekilde piyasaya sunulması, halka ulaştırılması ve fiyatlarının belirlenmesi için çalışmalar yapmak Sağlık Bakanlığının görevi olarak düzenlenmiştir. 355'inci maddesinde ise her türlü koruyucu, teşhis, tedavi ve sağlık hizmetlerini planlamak, teknik düzenleme yapmak, standartları belirlemek, kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilere ait sağlık kurum ve kuruluşlarına izin vermek ve ruhsatlandırmak, bu izin ve ruhsatları gerektiğinde süreli veya süresiz iptal etmek, sağlık hizmetlerinin ücret tarifelerini belirlemek veya tasdik etmek Bakanlığın hizmet birimlerinden "Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkisi olarak belirlenmiştir.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 2'nci maddesinde bu Kanunun, Milli Savunma Bakanlığı hariç, bütün kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzelkişilerini ve gerçek kişileri kapsadığı, temel esasların düzenlendiği 3'üncü maddesinin (b) fıkrasında ise koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilmek suretiyle kamu ve özel bütün sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesinde kaynak israfı ve atıl kapasiteye yol açılmaksızın gerektiğinde hizmet satın alınarak kaliteli hizmet arzı ve verimliliğinin esas olduğu, Sağlık Bakanlığının, kamu ve özel bütün sağlık kurum ve kuruluşlarına koruyucu sağlık hizmeti görevi vereceği ve bu kurum ve kuruluşların bütün sağlık hizmetlerini denetleyeceği ifade edilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılabacağı üzere Sağlık Bakanlığının kamu ve özel tüm sağlık kurum ve kuruluşlarının dolayısıyla üniversite hastanelerinin verdikleri sağlık hizmetlerine ilişkin teknik düzenlemeleri, standartları ve bu hizmetlerin ücretlerini belirleme yetkisi bulunmaktadır.

Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü anılan görev ve yetkilerine istinaden 27.04.2022 tarihinde Tıbbi Cihazlarla ilgili mal ve hizmet alımı işlemlerine dair 2022/2 sayılı Genelgesi ile Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kuruluşlarının tıbbi cihaz, mal ve hizmet alımı, kit veya sarf karşılığı cihaz kullanma uygulaması ile kamu sağlık tesislerinin tıbbi cihaz tahsisine ilişkin karşılaşılan sorunların giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla tıbbi cihazlarla ilgili mal ve hizmet alımı işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemiştir.

Öte yandan Genelge'nin "Atıflar ve Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler" bölümünde bu Genelge'nin ilde bulunan tüm sağlık kuruluşlarına duyurulması ile Bakanlık ve üniversitelere ait sağlık kuruluşlarının tıbbi cihaz, tıbbi cihaz hizmet alımı ve hizmet alımı işlemlerinin iş bu genelge kapsamında yürütülmesi hususu Yükseköğretim Kurumuna bildirilmiş ve Bakanlığın resmi internet sitesinde ilan edilmiştir.

Anılan Genelgenin "Tıbbi Cihaz ve Tıbbi Hizmet Alımları" bölümünde idarece yapılan değerlendirme sonucu tıbbi cihazın hizmet alımı yoluyla temini uygun görülüyorsa hizmet satın alımı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılacaktır. Tıbbi cihaz hizmet alımında yükleniciye, Sağlık Uygulama Tebliği (SUT)'da belirlenen fiyatları geçmemek üzere cihazın özelliğine göre çekim, tetkik, tahlil veya test gibi her işlem başına (ihalede oluşan) bir bedelin ödenmesi ve ihale dokümanlarına ödemelerin bu yönde yapılacağına dair hükümlerin konulması gerekmektedir.

14.04.2023 tarihinde ihale edilen Dış Laboratuvar Hizmet ve 14.04.2023 tarihinde ihale edilen Genetik Tetkik Hizmet Alımında puan usulü teklif alınmış ve SUT'da belirlenen katsayının üzerinde teklif veren firmalar ile sözleşme yapılmıştır.

Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından Sağlık Bakanlığının 27.04.2022 tarihinde yayımlamış olduğu 2022/2 sayılı "Tıbbi Cihazlarla İlgili Mal ve Hizmet Alımı İşlemleri" Genelgesi'nin dış laboratuvar hizmet alımını ve genetik hizmet alımını işaret etmediği, ayrıca; gerek üniversite hastaneleri gerekse Sağlık Bakanlığı'na bağlı eğitim araştırma hastanelerinin büyük bölümünde belirtilen hizmetlerin puan karşılığı yapılmakta ve SUT puanı üzerinden alımların gerçekleştirildiği bildirilmişse de; dış laboratuvar hizmet ve genetik tetkik hizmet alımı tıbbi cihaz hizmet alımına girmekte ve bu alımların 2022/2 sayılı genelgeye tabi olduğu değerlendirilmektedir.

Buna göre, Genelge hükmüne uygun olarak hizmet alımlarının SUT'ta belirlenen

fiyatları aşmayacak şekilde temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Parasal Limitler Dahilindeki Mal ve Hizmet Alımlarında %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin bazı birimleri tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılan harcamaların 2023 yılı toplamı Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesi biriminin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşmasına karşın Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadığı halde alıma devam edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hükmü yer almaktadır.

Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesinin Tıp Fakültesi, Ziraat Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi birimlerinde, 21/f ve 22/d maddeleri çerçevesinde yapılan alımların, bu alımlar için bütçeye konulan ödeneğin %10'unu aştığı görülmüştür. Örneğin, Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesi Tıp Fakültesi Biriminin 2023 yılı bütçesine mal ve hizmet alımları için toplam 712.138.000,00 TL ödenek konulmuş olup yıl içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri çerçevesinde parasal limitlere tabi toplam 146.737.761,00TL harcama yapılmıştır. Ancak yapılan alım tutarının, bu alımlar için bütçeye konulan ödeneğin %10'unu aştığı ve Kamu İhale Kurumundan da izin alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından, bundan sonraki süreçte 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri çerçevesinde parasal limitler dahilinde yapılan mal ve hizmet alımlarında %10 sınırının Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadan aşılması hususuna titizlikle riayet edileceği bilgisi verilmiştir.

Buna göre; parasal limitler dahilinde yapılan mal ve hizmet alımlarında %10 sınırının Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadan aşılması gerekmektedir.

BULGU 10: Tıp Fakültesi Tarafından Elde Edilen Gelirlerden Döner Sermaye İşletmesine Bağlı Diğer Birimlere Borç Verilmesi

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi hesaplarından mevzuata aykırı olarak kaynak aktarıldığı görülmüştür.

18.06.2020 tarihli ve 31159 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ‘Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik’ in “Gelir ve giderler ile bunların muhasebeleştirilmesi” başlıklı 8' inci maddesinin 7' nci fıkrasında “*Tıp fakültesi, dış hekimliği fakültesi ve sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ile açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları tarafından elde edilen gelirler hariç olmak üzere, döner sermaye işletmesine bağlı birimler arasında karşılıksız veya borç olarak kaynak aktarımı yapılabilir.*” hükmü uyarınca Tıp Fakültesi, Dış hekimliği Fakültesi ve sağlık uygulama araştırma merkezleri ile açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları tarafından elde edilen gelirlerden döner sermaye işletmesine bağlı birimlere borç olarak kaynak aktarımı yapılamayacaktır.

Ancak, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinin hesaplarının denetiminde, diğer birimlerin borçların karşılanması amacıyla Tıp Fakültesi Döner Sermaye hesaplarından 15.600.000,00 TL nin Döner Sermaye İşletmesine devredildiği ve buradan diğer birimlere aktarıldığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, Üniversitenin bir biriminde mal ve hizmet alım ihtiyacının olması halinde 2547 sayılı Kanunun 58/b kapsamında ayrılan payın üniversite tüzel kişiliğinin görevleri gereği başka alanlarda kullanılabildiği ve işçi ücretlerinin birimler tarafından öncelikli ödenmesi gerekli borçlardan olduğu ve ödenmesinde sıkıntı olması durumunda Üniversiteyi bütün olarak değerlendirilip Üniversite tarafından ödenmesi gerektiği belirtilmişse de; Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'te yer alan söz konusu hüküm uyarınca; yükseköğretim kurumlarının tıp Fakültesi, dış hekimliği fakültesi ve sağlık uygulama araştırma merkezleri ile açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları tarafından elde edilen gelirlerden döner sermaye işletmesine bağlı birimlere borç olarak kaynak aktarımı yapması mümkün görülmemektedir.

Buna göre, yukarıda ki mevzuat uyarınca, Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından diğer birimlere karşılıksız veya borç olarak kaynak aktarılmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Kişilerden Alacaklar Hesabında Kayıtlı Tutarlar İçin Faiz Hesaplanmaması

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren birimlerin bazılarında açılış kayıtlarında ve konsolide olarak çıkarılan kesin mizanda “135 Personelden Alacaklar Hesabında devreden alacakların bulunduğu ve bu alacaklara faiz tahakkukunun yapılmadığı ve ayrıca yılı içinde tahsili yapılan personelden alacaklar için faiz hesaplanmadığı görülmüştür.

01/05/2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Döner Sermaye İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “135 Personelden Alacaklar” başlıklı 117’nci maddesinde hesabın işleyişi ile ilgili hükümlere yer verilerek, *Personelden alacaklara yürütülen faizler bu hesaba borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir.* “ denilmiştir.

Kamu İdaresi bulguda yer alan tespite katılmış, tahsilat işlemlerine başlanılacağı bilgisi verilmiştir

Buna göre, “135 Personelden Alacaklar” hesabında bulunan Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesine ilişkin 286.597,48 TL ile Ziraat Fakültesi Döner Sermayesine ilişkin 11.590,19 TL devreden alacaklar için ve yılı içinde personelden alacaklarda yapılan tahsilatlarda faiz tahakkukunun yapılarak, söz konusu hesaba kaydedilen alacaklar için gecikme faizi hesaplanması yoluyla tahsilinin sağlanması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tahsili Şüpheli Hale Gelen Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi	2021	Yerine Getirilmedi	Bulgu yapılarak raporda yer aldı.
Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Bulgu yapılarak raporda yer aldı.
İhale İle Yaptırılan İşlerin Yüklenicilerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Zamanında Bildirilmemesi	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu yapılarak raporda yer aldı.
Tıbbi Sarf Malzeme ve İlaç Alımlarında Doğrudan Temin Yönteminin Amacı Dışında Kullanılması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu yapılarak raporda yer aldı.
Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci Maddelerindeki Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Harcamaların Yıllık Toplamının, İşletme Bütçesine Bu Amaçla Konulan Ödeneklerin %10'unu Aşması	2021	Yerine Getirilmedi	Bulgu yapılarak raporda yer aldı.
İşçilere Yıl İçerisinde Mevzuatta Öngörülen Süreyi Aşacak Şekilde Fazla Mesai Yaptırılması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu yapılarak raporda yer aldı.
Bireysel Emeklilik Sistemine Yapılan Ödemelerin Zamanında Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Bulgu yapılarak raporda yer aldı.